

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.07.1.GİB.0.03.43-120.03.06.01- 252
KONU :

03.07.2012*068777

TÜRK HARB-İŞ SENDİKASI
Türkiye Harb Sanayi ve Yardımcı İşkolları
İşçileri Sendikası Genel Merkezi
İnkilap Sok. No: 20
Kızılay/ANKARA

İlgi: 14.062012 tarih ve 1000-27/A sayılı yazınız.

İlgi yazınızın incelenmesinden, ücretli üyelerinizin yıllık izin, istirahat gibi nedenlerle ücretlerini ilgili ay için peşin ödendiği ancak, fiilen çalışılmayan ve söz konusu aylarda ücret ödemesi bulunmayan üyeleriniz için asgari geçim indiriminin uygulanıp uygulanmayacağı yönünde bilgi talep edildiği anlaşılmıştır.

Bilindiği gibi, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu gereğince 28.08.2010 tarihli ve 27686 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mükelleflerin İzahat Taleplerinin Cevaplandırılmasına Dair Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin 2 nci fıkrasında, "Odalar ve birlikler gibi mesleki kuruluşlar, kendi mükellefiyetleri ile ilgili olanlar hariç olmak üzere, üyelerine ilan etmek amacıyla özelge talebinde bulunamazlar. Ancak, bu kuruluşlar Başkanlıktan, vergilendirme ile ilgili konularda özelge niteliğinde olmayan görüş talep edebilirler." denilmiş olup, bu Yönetmelik hükmüne göre ilgi yazınızla ilgili olarak aşağıdaki açıklamalarımıza yer verilmiştir.

5615 sayılı Kanunla 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 32 nci maddesi yeniden düzenlenmek suretiyle 01.01.2008 tarihinden itibaren elde edilecek gelirlere uygulanmak üzere "Asgari Geçim İndirimi" uygulaması getirilmiştir.

Söz konusu maddede, ücretin gerçek usulde vergilendirilmesinde asgari geçim indiriminin uygulanacağı; asgari geçim indiriminin, ücretin elde edildiği takvim yılı başında geçerli olan ve sanayi kesiminde çalışan 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan asgari ücretin yıllık brüt tutarının; mükellefin kendisi için % 50'si, çalışmayan ve herhangi bir geliri olmayan eşi için % 10'u, çocukların her biri için ayrı ayrı olmak üzere; ilk iki çocuk için % 7,5'i, diğer çocuklar için % 5'i olduğu, belirlenen tutar ile 103 üncü maddedeki gelir vergisi tarifesinin birinci gelir dilimine uygulanan oranın çarpılmasıyla bulunan tutarın, hesaplanan vergiden mahsup edilmesi suretiyle uygulanacağı, mahsup edilecek kısmın fazla olması halinde ise iadenin yapılmayacağı hükme bağlanmıştır.

Öte yandan, asgari geçim indirimi uygulamasına ilişkin usul ve esasların açıklandığı 265 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin 5 inci bölümünün ikinci bendinde, "Asgari geçim indirimi yıllık tutarı, ücretlinin asgari geçim indiriminden bir yıl boyunca faydalanacağı net menfaattir. Aylık yapılan ücret ödemelerinde ise asgari geçim indirimi, hesaplanan yıllık tutarın 12'ye bölünmesi suretiyle uygulanacak ve bir ay içerisinde yararlanılabilecek asgari geçim indirimi tutarı, yıllık olarak hesaplanan tutarın 1/12'sini geçemeyecektir."denilmiştir.

Aynı tebliğin. "Muhtasar Beyanname Veren İşverenlerce Yapılacak İşlemler" başlığını taşıyan 8.1 bölümünde ise "İşverenler, her yılın Ocak ayında düzenleyecekleri asgari geçim indirimine ait bordroda, her aya ilişkin ücretliler için hesaplayacakları asgari geçim indirimi tutarını göstereceklerdir. Mevcut bilgilere göre hesaplanan yıllık asgari geçim indirimi tutarının her aya isabet eden kısmı, ücret üzerinden hesaplanan gelir vergisinden mahsup edilecektir.

Ücretliye yansıtılacak tutar ücret ödemesinin yapıldığı dönemde ücret bordrosunda açılan "Asgari Geçim İndirimi" satırında gösterilecek ve işveren tarafından ilgili aya ilişkin verilecek muhtasar beyannamede tevkif suretiyle kesilen vergiler toplamından mahsup edilerek kalan tevkifat tutarı ödenecektir.

Mahsup edilecek asgari geçim indirimi, ücretlinin o aydaki ücretinden kesilen gelir vergisinden fazla olamayacaktır. Aşması halinde ise aşan kısım için herhangi bir iade uygulaması yapılmayacaktır..." açıklamasına yer verilmiştir.

Bu açıklamalara göre, ücretleri gerçek usulde vergilendirilen ücretlilere ait asgari geçim indirimi, asgari ücretin brüt tutarına ilgililerin şahsi ve medeni durumlarına göre belirlenen oranların uygulanarak bulunacak tutarın Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesinde belirtilen gelir vergisi tarifesinin ilk dilimine ait oranın çarpılması suretiyle hesap edilmektedir.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 57 nci maddesi gereğince izne ayrılırken peşin olarak ödenen işçi ücretlerine ilişkin olarak, peşin ödendiği aydaki ücret ile ait olduğu ay için ödenen ücretlerin tahakkukunun ayrı ayrı yapılması ve ait olunan ay içerisinde ücret ve ücret sayılan ödemelerin bulunmaması şartıyla ilgililere asgari geçim indiriminin uygulanması gerekir. Ancak, ilgili ayda her hangi bir ücret ödemesinin bulunması halinde ise söz konusu ücret ödemesi için ayrıca asgari geçim indiriminin uygulanması mümkün değildir.

Diğer taraftan, üyeniz olan ücretlilerin kendilerine ilişkin olarak asgari geçim indirimi uygulanmasına açıklık getirilmesini istemeleri halinde yukarıda belirtilen Yönetmelik uyarınca ikametgahlarının bulunduğu yer vergi dairesi başkanlıklarına, vergi dairesi başkanlığının bulunmadığı yerlerde ise il defterdarlıklarına özelge talebi için başvurmaları gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Başkan a.

Mehmet AKARSLAN
Gelir İdaresi Grup Başkanı